

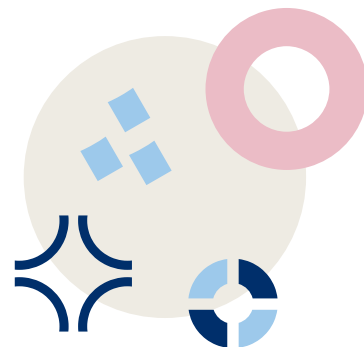
YMPÄRISTÖVÄITTÄMISTÄ

Paula Paloranta, Keskuskauppakamarin liiketapalautakunta

Ympäristövastuullisuusverkoston aamukahvitilaisuus

21.4.2023

KESKUS-
KAUPPAKAMARI

LIIKETAPALAUTAKUNTA (LTL)

- Itsesääntelytoimielin, joka antaa lausuntoja siitä, onko yritys menetellyt hyvän liiketavan vastaisesti
- LTL käsittelee mm. harhaanjohtavaa ja vertailevaa markkinointia, toisen yrityksen maineen ja tunnettuuden hyväksikäyttöä, kilpailijan halventamista, ympäristöväättämiä sekä jäljittelyä koskevia asioita
- LTL:n etuina ovat asiantunteva käsittely, nopeus ja lausunnon luottamuksellisuus
- LTL:ssä asioitaessa ei ole oikeudenkäyntikukuriskiä
- Yritys voi pyytää ennakkolausuntoa varmistaakseen, että se itse toimii hyvän liiketavan mukaisesti

ICC:N MARKKINOINTISÄÄNNÖT

- LTL arvioi yrityksen menettelyä ottaen huomioon Kansainvälisen kauppakamarin (ICC) markkinointisäännöt
- Ne ovat osin lain säännöksiä yksityiskohtaisemmat
- Tärkeimpiä ovat
 - ICC:n markkinoinnin perussäännöt
 - D luku: ympäristöväittämien käyttäminen markkinoinnissa

MARKKINOINNIN MÄÄRITELMÄ

Kansainvälisen kauppakamarin (ICC) markkinointisääntöjä sovellettaessa

markkinointi tarkoittaa mainontaa ja muuta markkinointia, kuten myynninedistäminen, sponsorointi, suoramarkkinointi ja digitaalinen markkinointi.

Käsitettä tulee tulkita laajasti. Se tarkoittaa viestintää, jota markkinoija itse tai joku hänen lukuunsa harjoittaa, ja jonka **ensisijaisena tarkoituksena on tuotteen myynninedistäminen tai kuluttajien käyttäytymiseen vaikuttaminen mainitussa tarkoituksessa.**

LIIKETAPALAUTAKUNNAN SUOSITUS 11.1.2023 YMPÄRISTÖVÄITÄMIEN KÄYTTÄMISESTÄ

21.4.2023

SUOSITUKSEN TAUSTA (1/2)

- Kuluttajien huoli mm. ilmastonmuutoksesta heijastuu markkinointiin
- Ympäristöväittämällä tarkoitetaan väittämää, jossa suoraan tai epäsuorasti viitataan tuotteen ympäristövaikutuksiin tai esimerkiksi ilmastonmuutokseen liittyviin seikkoihin
- Väittämä voi liittyä tuotteen tai sen osan valmistukseen, pakkaamiseen, jakeluun, kulutukseen tai hävittämiseen
- Ympäristöväittämiä käytetään paljon ja melko huolimattomasti

SUOSITUKSEN TAUSTA (2/2)

- Konkreettisia pelisääntöjä ei tunneta
- Ympäristöväittämää voi käyttää ainoastaan silloin, kun markkinoitavassa tuotteessa on jotakin ympäristövaikutuksiltaan kertomisen arvoista

KÄYTÄNNÖN RATKAISUJA

21.4.2023

"100 % fossiilivapaa"

- LTL 926/2022
- Yrityksen palvelun markkinoinnissa oli käytetty ilmaisua "100 % fossiilivapaa"
- LTL:
 - Ilmaisua arvioidaan markkinoinnin kohderyhmän näkökulmasta
 - Kuluttaja silmäilee ilmaisia usein vain pintapuolisesti
 - "100 % fossiilivapaa" ilman täsmennystä on luonteeltaan yleinen ympäristöväittäjä
 - Yksilöimättömänä se on omiaan antamaan kuluttajalle vaikutelman siitä, että vastaajan toiminta olisi kokonaisuudessaan fossiilivapaata, josta vastaaja ei ollut esittänyt näyttöä
 - Yritys oli menetellyt hyvän liiketavan vastaisesti käyttäessään harhaanjohtavaa ilmaisua
 - ICC:n markkinointisääntöjen artiklat 5 ja D1

Ilmastonmuutos markkinoinnin tehokeinona

Mainos oli lähetetty 250 000 kotitalouteen, jossa 6-12-vuotiaita lapsia, lapsia kiinnostava esitystapa

MEN 9/2021

- Vertailtiin maitoa ja kaurajuomaa
- Lapsilla ei kognitiivisia edellytyksiä arvioida väittämiä
- Hyödynnettiin lasten kokemattomuutta ja herkkäuskoisuutta
- Lasten huolta ilmastonmuutoksesta käytettiin markkinoinnin tehokeinona
- Hyvän tavan vastaista menettelyä

”Hajoava”, ”kompostoituva”

LTL 841/2000

Vaippapakkauksessa esitettiin korostetusti, että vaipoissa on käytetty hajoavaa, kompostoituvaa maissimuovia

Ilmaisu oli omiaan johtamaan kuluttajia harhaan tuotteen kompostoitavuuden osalta, kun tuote ei kuitenkaan käytännössä ollut hävitettävissä kompostoimalla

Yritys oli menetellyt hyvän liiketavan vastaisesti

ICC:n sääntöjen D6 artikla

”Puhtaamman ympäristön puolesta”

MT 1992:026

Mainoksessa käytetty ilmaisu "puhtaamman ympäristön puolesta" viittasi yleisesti ympäristön puhtauteen
Mainoksen luontokuvat ja musiikki tehostivat tätä viittausta
Mainoksesta ei voinut päätellä, millä tavoin ympäristön puhtaus liittyi markkinoituun automerkkiin
Viittaus ympäristön puhtauteen oli epämääräinen, yleinen ja moniselitteinen
Tuomioistuin katsoi, että mainos oli kuluttajien kannalta sopimaton

21.4.2023

SUOSITUS 11.1.2023

21.4.2023

LIIKETAPALAUTAKUNNAN SUOSITUS

- Ympäristöväittämien käyttämistä harkitsevan yrityksen on syytä perehtyä ICC:n markkinointisääntöjen ympäristöväittämiä koskeviin pelisääntöihin
- Yleisiä, yksilöimättömiä ja moniselitteisiä ympäristöväittämiä on vältettävä
 - "vihreä"
 - "hiilineutraali"
 - "fossiilivapaa"
 - "kestävä"
 - "ilmastoystävällinen"
 - "ympäristöystävällinen"

LIIKETAPALAUTAKUNNAN SUOSITUS

- Ympäristöväittämiä käytettäessä markkinoijan tulee näyttää väittämänsä toteen
- Mitä yleisluontoisempi väittäminen on, sitä vaikeampi se on yleensä näyttää toteen
- Vain olennaisia asioita voidaan korostaa
- Anna totuudenmukainen kuva, älä johda harhaan
 - Värit
 - Kuvat
 - Äänet
 - Merkinnät
 - Taitto

LIIKETAPALAUTAKUNNAN SUOSITUS

- Totuudenmukaistenkin ilmaisujen käyttäminen saattaa olla harhaanjohtavaa, jos kokonaisuuden kannalta olennaisia tietoja ei kerrota tai jos ne esitetään epäselvästi
- Väittämien sallittavuutta arvioidaan sen mukaan, millä tavoin keskimääräisen kuluttajan voidaan olettaa ymmärtävän väittämän sisältö
- Markkinointia arvioidaan aina tapauskohtaisesti ottaen huomioon kokonaisvaikutelma

LIIKETAPALAUTAKUNNAN SUOSITUS

- Jos yritys havaitsee, että sen kilpailija käyttää ympäristöväättämiä virheellisesti, yritys voi pyytää liiketapalautakunnalta lausuntoa (2 300 €)
- Liiketapalautakunta antaa lausunnon menettelyn hyvän liiketavan mukaisuudesta
 - Jos menettely katsotaan hyvän liiketavan vastaiseksi ja sitä edelleen jatketaan, lausunnonpyytäjä voi pyytää lausunnon julkistamislupaa lautakunnalta
 - Tällöin julkisuus toimii sanktiona

ENNAKKOLAUSUNTOOPYYNTÖ

- Yritys voi pyytää LTL:lta maksullista ennakkolausuntoa (1 290 €) varmistukseksi menettelynsä hyvän liiketavan mukaisuuden
- Ennakkolausunto käsitellään mahdollisimman nopeasti
- Etuja: luottamuksellinen, asiantunteva ja nopea käsittely

**KESKUS-
KAUPPAKAMARI**

kauppakamari.fi
#Keskuskauppakamari
@K3FIN

21.4.2023

Kiitos mielenkiinnosta!

